

Volume: 10 Issue: 1 Year: 2013

Basic musical knowledge of final year students in department of musical education of Fine Arts and Sport High School

Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi müzik bölümü son sınıf öğrencilerinin temel müzik bilgileri

Ferit Bulut¹

Abstract

In this research it is aimed at assessing the basic musical knowledge that is given in the lesson of “Introduction to Music” of final year students in department of musical education in Fine Arts and Sport High Schools (FASH), determining the obtaining levels of expected skills with education program of lesson “Introduction to Music” in FASH, and making the proposals for current status.

Research is descriptive character. In the research, literature scanning is applied to create the theoretical basis of subject and specify the problem status. In addition, basic musical knowledge of final year students in Department of Music Education in FASH has been measured and assessed with “Basic Musical Knowledge Test” that was developed by the researcher.

According to findings in research, it has been concluded that final year students in musical education department of FAHS have insufficient basic musical knowledge, the students are not able to completely gain many expected skills with education program of lesson

Özet

Bu araştırma, Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri’nde (GSSL) öğrenim gören müzik bölümü son sınıf öğrencilerinin, “Müziğe Giriş” dersinde edindikleri temel müzik bilgilerinin ölçülüp değerlendirilmesi, bu değerlendirmeler ışığında GSSL’nin “Müziğe Giriş” dersi öğretim programı ile ulaşılması beklenen alana özgü becerilerin kazanılma düzeylerinin tespit edilmesi ve mevcut duruma yönelik öneriler sunulması amacıyla hazırlanmıştır.

Araştırma betimsel niteliktedir. Araştırmada, konunun kuramsal temellerinin oluşturulabilmesi ve problem durumunun tanımlanabilmesi için literatür taraması yapılmıştır. Bunun yanında GSSL’nde öğrenim gören müzik bölümü son sınıf öğrencilerinin temel müzik bilgileri araştırmacı tarafından geliştirilen “Temel Müzik Bilgileri Testi” ile ölçülüp değerlendirilmiştir.

Araştırma bulguları doğrultusunda GSSL’nde öğrenim gören müzik bölümü son sınıf öğrencilerinin, temel müzik bilgilerinde büyük eksiklikler bulunduğu, öğrencilerin GSSL “Müziğe Giriş” dersi öğretim programı ile

¹ Yrd. Doç. Dr., Niğde Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, feritbulut@hotmail.com

“Introduction to Music” in FASH.

Keywords: Music, Fine Arts and Sport High School, Introduction to Music Lesson, Basic Musical Knowledge.

ulaşılması beklenen alana özgü pek çok beceriyi tam olarak kazanamadıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi, Müziğe Giriş Dersi, Temel Müzik Bilgisi

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

1.Giriş

Müzik bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel işlevleriyle her bireyin ve her toplumun yaşantısında var olan önemli bir olgudur. Bu olgunun tüm işlevlerinin yerine getirilebilmesi öncelikle eğitim sürecinin nitelikli bir şekilde yürütülmesine bağlıdır.

Müzik eğitimi temelde, müziksel davranış kazandırma, müziksel davranış değiştirme ve müziksel davranış geliştirme sürecidir. Bu süreç içerisinde müzik eğitimi içeriksel açıdan ele alındığında, kulak eğitimi, ses eğitimi, çalgı eğitimi, müziksel devinim ve ritim eğitimi, müzik bilgisi eğitimi, yaratıcılık eğitimi, beğeni eğitimi, müziksel kişilik eğitimi, müziksel duyarlılık eğitimi, müziksel iletişim ve etkileşim eğitimi ve müziksel kullanım yararlanım eğitimi kapsamaktadır (Uçan, 2005: 14-15). Bu eğitimler içerisinde müzik bilgisi eğitimi, müzik alanına ait temel bilgilerin öğretiminden başlayıp en karmaşık müzik kuramlarına kadar uzanan bir içeriğe sahiptir ve müziğin diğer eğitim alanlarının öğretimine zemin oluşturmaktadır. Dolayısıyla, müzik eğitimi alan bireylerin temel müzik bilgilerini tam olarak (eksiksiz, tamamen) öğrenmeleri ve gerekli tüm alan derslerinde uygulayabilmeleri büyük önem taşımaktadır.

Bu öneme yönelik olarak Feridunoğlu (2004: 5) “enstrümanın teknik sorunlarını çözmek ve üstesinden gelmek yorumcunun ilk adımı olurken, notaların arkasındaki anlamı bestecinin isteği doğrultusunda keşfetmek ve özümseyerek yansıtmak asıl hedefidir. Bu nedenle yorumcu da en az besteci kadar temel müzik bilgileriyle donanımlı olmalıdır”, Çelebioğlu (2008: 9) “tüm bilim ve sanat dallarının bir felsefi temeli olduğu kadar bir de kuramsal dayanağı vardır. Müzikte, her ne kadar yetenek (müzik kulağı), beceri, bellek gücü ve mizaç gerekli koşul olsa da, bilimsel usavurma ve belleği sırasında kullanabilme özelliklerinin de sanatçıda, daha doğrusu yorumcuda bulunması yadsınamaz ve yeterli bir koşul olarak kabul edilmelidir. İşte bu yeterli koşul bilimsel kuramdan başkası değildir”, Elhankızı ise (2008: i) “temel müzik kuramları müziğe yeni başlayan her insanın temel eğitim ihtiyacını gidermektedir” şeklinde görüşlerini belirtmektedirler.

Bu bağlamda temel müzik bilgilerinden yoksun olan veya temel müzik bilgilerinde eksiklik olan bireylerin müzik olgusunu tanımlama, anlama, açıklama, yorumlama, aktarma v.b konularda sıkıntılar yaşayacakları söylenebilir.

Türkiye’de mesleki müzik eğitimi alan bireyler için temel müzik bilgilerinin öğretimi orta öğretim düzeyinde Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinin (GSSL) 9. sınıfında okutulmakta olan “Müziğe Giriş” dersi ile başlamaktadır. Bu dersin öğretim programında yer alan genel amaçlar öğrencilerin;

- Müziğin topluma etkilerini sorgulamalarını,
- Müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme ve yaratıcılık gücünü geliştirmelerini,
- Türk müziğinin dünya müziği içindeki yerini analiz etmelerini,
- Müziğin dünyada ortak bir dil olduğu bilincini kazanmalarını,
- Müzik eğitimi yoluyla Türk toplumunun sosyo-kültürel gelişimine katkıda bulunmalarını,
- Türk müziği ve evrensel müzik yayınlarından bir kitaplık oluşturmalarını,
- Çalışmalarında zamanı verimli kullanma alışkanlığı kazanmalarını,
- Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk bilinci geliştirmelerini,
- Müzik yoluyla millî birlik ve beraberlik bilinci geliştirmelerini,
- Atatürk’ün Çağdaş Türk Müziğine ilişkin görüş ve düşüncelerini yorumlamalarını,

amaçlamaktadır (ogm.meb.gov.tr).

Bu amaçlar doğrultusunda programla ulaşılması beklenen alana özgü beceriler ise şunlardır:

Müziksel Düşünme Becerisi: Müzik sanatının, insanın kendini anlatma ihtiyacından kaynaklandığı düşünüldüğünde müzik dilini anlayabilme ve anlatabilmek için ses ve sus işaretlerini, dizek, anahtar, müzik terminolojisi, dinamik işaretleri gibi bu dilin yazı ayrıntılarını doğru, etkili ve istenilen biçimde kullanabilme becerisidir.

Müziksel İşitme Becerisi: İncelik-kalınlığı, gürlüğü, tınısı ve süresi olan seslerin bu özelliklerinin ayrıntılarıyla ifade edilebilecek şekilde algılanmasıdır. Müzik eğitiminde başlangıçta yeterli düzeyde müziksel işitme becerisi öğrencinin çalgı, ses ve toplu çalışmalarda çok daha kolay başarı kazanması için gerekli olan beceridir.

Müziksel Sınıflandırma Becerisi: İnsan ve çalgı seslerini ve müzik türlerini, cinsleri ve özelliklerine göre tanıma, birbirinden ayırt edebilme, birbiriyle ilişkilendirebilme becerisidir.

Müzik Kuramları Edinme Becerisi: Süre, zaman, ritim, hız, ölçü ve ölçü biçimi kavramlarını birbiriyle bağlantılı olarak algılama, ilişkilendirme, müzik cümlesini bu dinamiklere göre analiz edebilme, oluşturabilme ve müzik cümlesinin çok seslendirilebilmesine yönelik uygulama yapabilme becerisidir.

Müziğin Toplumsal Etkilerini Belirleme Becerisi: Müzik yoluyla kültür ve ulusların kendilerine özgü değerlerinin devamlılığını, müziğin evrensel bir dil olduğunu, müziğin toplumsal ilişkileri dinamik kıldığını ve bu belirlemeleri son derece yerinde vurgulayan Atatürk'ün müzik sanatına ilişkin tespit ve hedeflerini özümseme becerisidir (ogm.meb.gov.tr).

Sıralanan beceriler 4 yıl sürecek olan orta öğrenimdeki diğer tüm alan derslerinin ve bu öğrenim sonunda yine 4 yıl sürecek olan lisans öğrenimlerindeki alan derslerinin temelini oluşturan becerilerdir. Bu beceriler GSSL “Müziğe Giriş” dersi öğretim programında aşağıda verilen ünitelerde ilgili kazanımlar olarak aşağıdaki şekilde belirtilmiştir (ogm.meb.gov.tr).

Ünite Adı: Müziğin Temel Unsurları

Kazanımlar

- Nota ve sus işaretlerini eserde kullanır.
- Ölçü rakamlarını ve ölçü biçimini birbiriyle ilişkilendirir.

Ünite Adı: Müzikte Kullanılan Ses Değiştirici İşaretler

Kazanımlar

- Aralıkların nasıl adlandırılacağını gösterir.
- Aralık çeşitlerini tanır.
- Bemol işaretini tanır.
- Diyez işaretini tanır.
- Natürel (bekar) işaretini tanır.
- Türk Müziğinde kullanılan ses değiştirici işaretleri tanır.

Ünite Adı: Müzikte Kullanılan Ses Sistemleri

Kazanımlar

- Ses dizisi, Batı müziğinde kullanılan ses sistemi ve tampere sistemi tanır.
- Majör-minör tonları birbirinden ayırt eder.
- Türk müziğinde kullanılan ses sistemini tanır.

Ünite Adı: Müzikte Kullanılan Hız, Nüans Ve Anlatım Terimleri

Kazanımlar

- Hız terimlerini tanır.
- Nüans terimlerini tanır.
- Anlatım terimlerini tanır.

Bu becerilerin tam olarak kazanılması orta öğretimden lisans öğretimine donanımlı ve hazır bir şekilde geçişi sağlamakta ve sağlam temelli, nitelikli bir müzik eğitimi almanın ve sürdürmenin ön şartını oluşturmaktadır.

Ancak yapılan araştırmalar GSSL’nden mezun olan ve lisans eğitimlerine yeni başlayan öğrencilerin temel müzik bilgilerinde eksiklikler olduğunu ortaya çıkarmaktadır (Bulut, 2006: 401-413; Tufan-Bulut-Kılıç, 2007: 215-225). Ayrıca GSSL’nden mezun olan ve lisans eğitimlerine yeni başlayan öğrencilerin temel müzik bilgilerini, öğrenimini gördükleri diğer alan derslerinde uygulamaları beklenmektedir. Ancak lisans eğitimi kapsamında yürütülen birçok alan dersinde yapılan gözlemler de söz konusu öğrencilerin temel müzik bilgilerinde eksiklikler olduğunu göstermektedir.

4 yıl süren mesleki orta öğretim sonunda öğrencilerde bulunan bu eksikliklerin giderilmesi öğrencilerin lisans düzeyinde sağlıklı, nitelikli ve kalıcı bir müzik eğitimi alabilmelerinde büyük önem taşımaktadır. Bu önem doğrultusunda söz konusu eksikliklerin tespit edilmesi bunun için ise öncelikle GSSL’nde öğrenim gören müzik bölümü son sınıf öğrencilerinin temel müzik bilgilerinin ölçülüp değerlendirilmesi gerekmektedir.

1.2.Amaç

Araştırmada, GSSL’nde öğrenim gören müzik bölümü son sınıf öğrencilerinin, Müziğe Giriş dersinde edindikleri temel müzik bilgilerinin ölçüp değerlendirilmesi, bu değerlendirmeler ışığında GSSL’nin “Müziğe Giriş” dersi öğretim programı ile ulaşılması beklenen alana özgü becerilerin kazanılma düzeylerinin tespit edilmesi ve mevcut duruma yönelik öneriler sunulması amaçlanmaktadır.

1.3.Önem

GSSL’nde öğrenim gören müzik bölümü öğrencileri müzik alanına ait temel bilgileri ilk olarak 9. sınıfta “Müziğe Giriş” dersi ile kazanmaya başlamaktadırlar. Müziğe giriş dersi öğrencilerin, müzik sanatının ne olduğunu, müzik yazısının detaylarını, ses ve sus işaretlerini, ses sistemlerini, hız, ifade ve gürlük terimlerini, ulusal ve evrensel müzik kültürlerini tanıma, karşılaştırma ve yorumlayabilmesi açısından önem taşımaktadır (ogm.meb.gov.tr).

Öğrencilerin 9. sınıfta almış oldukları bu ders kapsamında öğrenilecek bilgiler ve edinilecek beceriler 4 yıl sürecek olan orta öğrenimdeki diğer tüm alan derslerinin ve bu öğrenim sonunda yine 4 yıl sürecek olan lisans öğrenimlerindeki alan derslerinin temelini oluşturan bilgiler ve becerilerdir. Bu bilgi ve becerilerin tam olarak kazanılması orta öğretimden lisans öğretimine donanımlı ve hazır bir şekilde geçişi sağlamaktadır.

Bu araştırma, GSSL’nde öğrenim gören müzik bölümü son sınıf öğrencilerinin temel müzik bilgilerinin düzeyini belirlemesi ve GSSL’nde “Müziğe Giriş” dersi ile müzik alanına ait temel bilgilerin ne ölçüde kazanıldığına yönelik bilgiler vermesi açısından önemlidir.

1.4.Sınırlıklar

Araştırma;

1. GSSL’nin 9. Sınıf öğrencilerinin temel müzik bilgileri ile,
2. GSSL Müziğe Giriş dersi öğretim programındaki alana özgü becerilerden, müziksel düşünme becerisi, müziksel işitme becerisi ve müzik kuramları edinme becerisi kapsamında yer alan beceriler ile,
3. GSSL’nin 9. sınıfında okutulmakta olan Müziğe Giriş dersi öğretim programında yer alan kazanımlar ile,
4. 2010-2011 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde faaliyetlerini sürdüren ve farklı coğrafi bölgelerde bulunan Adıyaman, Bolu, Çanakkale Hüseyin Akif Terzioğlu, Erzurum Yakutiye, Kayseri Fevziye-Memduh Güpgüpoğlu, Kırıkkale, Kütahya, Malatya Abdülkadir Eriş, Mersin Nevit Kodallı, Niğde, Samsun İlkadımlar, Sivas Muzaffer Sarısözen, Şanlıurfa GSSL ile,
5. 2010-2011 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde Adıyaman, Bolu, Çanakkale Hüseyin Akif Terzioğlu, Erzurum Yakutiye, Kayseri Fevziye-Memduh Güpgüpoğlu, Kırıkkale, Kütahya, Malatya Abdülkadir Eriş, Mersin Nevit Kodallı, Niğde, Samsun İlkadımlar, Sivas Muzaffer Sarısözen, Şanlıurfa GSSL’nin son sınıfında öğrenim gören öğrenciler ile,

sınırlıdır.

1.5.Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi “GSSL’nde öğrenim gören müzik bölümü son sınıf öğrencilerinin temel müzik bilgileri ne düzeydedir?” olarak tespit edilmiştir.

1.6.Alt Problemler

Problem cümlesinin çözümüne yardımcı olacak alt problemler aşağıda verilmiştir.

GSSL’nde öğrenim gören müzik bölümü son sınıf öğrencilerinin;

1. Ölçü belirteci kapsamında sesli süre bilgisi (Nota sürelerini tanıma) ne düzeydedir?
2. Ölçü belirteci kapsamında sessiz süre bilgisi (Sus sürelerini tanıma) ne düzeydedir?
3. Ölçü belirteci bilgisi (ölçü belirtecini tespit edebilme) ne düzeydedir?
4. Aralık bilgisi ne düzeydedir?

5. Sesler arası farklılık bilgisi ne düzeydedir?
6. Batı Müziği Ses değiştirici işaretleri ve kullanımı bilgisi ne düzeydedir?
7. Türk Müziği ses değiştirici işaretleri bilgisi ne düzeydedir?
8. Verilen majör diziye tespit edebilme bilgisi ne düzeydedir?
9. Verilen majör tonun araklarını yazabilme bilgisi ne düzeydedir?
10. Verilen minör diziye tespit edebilme bilgisi ne düzeydedir?
11. Verilen minör tonun araklarını yazabilme bilgisi ne düzeydedir?
12. Verilen eserin tonunu bulabilme bilgisi ne düzeydedir?
13. Verilen makam dizisini tespit edebilme bilgisi ne düzeydedir?
14. Verilen makam dizisinin araklarını yazabilme bilgisi ne düzeydedir?
15. Verilen eserin makamını bulabilme bilgisi ne düzeydedir?
16. Hız terimlerini tanıma bilgisi ne düzeydedir?
17. Nüans ve anlatım terimlerini tanıma bilgisi ne düzeydedir?

2. Yöntem

Bu araştırma betimsel nitelikte bir alan araştırmasıdır.

2.1.Araştırmanın Modeli

Araştırma tarama modelindedir.

2.2.Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiye'deki GSSL'nde öğrenim gören müzik bölümü son sınıf öğrencileri, örneklemine ise 2010-2011 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde;

- Adıyaman GSSL'nde 18,
- Bolu GSSL'nde 12,
- Çanakkale Hüseyin Akif Terzioğlu GSSL'nde 13,
- Erzurum Yakutiye GSSL'nde 18,
- Kayseri Fevziye-Memduh Güpgüpoğlu GSSL'nde 17,
- Kırıkkale GSSL'nde 18,
- Kütahya GSSL'nde 20,
- Malatya Abdülkadir Eriş GSSL'nde 18,
- Mersin Nevit Kodallı GSSL'nde 19,
- Niğde GSSL'nde 17,

- Samsun İlkadımlar GSSL'nde 19,
- Sivas Muzaffer Sarısözen GSSL'nde 18,
- Şanlıurfa GSSL'nde 12,

olmak üzere GSSL'nin müzik bölümünde öğrenim gören toplam 219 son sınıf öğrencisi oluşturmaktadır.

2.3.Verilerin Toplanması

Araştırmada öncelikle konunun kuramsal temellerinin oluşturulabilmesi ve problem durumunun tanımlanabilmesi için literatür taraması yapılmış ve böylelikle konuyu farklı açılardan inceleyen kaynaklara ulaşılmıştır. Bunun yanında GSSL'nde öğrenim gören müzik bölümü son sınıf öğrencilerinin “Müziğe Giriş” dersinde edindikleri temel müzik bilgilerinin ölçüp değerlendirilmesine yönelik veriler araştırmacı tarafından geliştirilen ölçme aracının (Temel Müzik Bilgileri Testi) örneklem grubuna uygulanması ile elde edilmiştir.

Uygulanan test, GSSL Müzik Bölümü 9. sınıf derslerinden biri olan “Müziğe Giriş” dersi öğretim programındaki alana özgü becerilerden, müziksel düşünme becerisi, müziksel işitme becerisi ve müzik kuramları edinme becerisi kapsamında yer alan beceriler esas alınarak araştırmacı tarafından geliştirilmiştir.

Testin kapsam geçerliliğini belirlemek amacıyla, müzik eğitimi alanında uzman olan 4 doçent, 2 yardımcı doçent ve 3 GSSL Müzik Bölümü Müziğe Giriş Dersi öğretmeninin görüşleri alınmıştır.

2.4.Verilerin Analizi

Araştırmanın amacı doğrultusunda elde edilen veriler istatistiksel işlemlere tabii tutulup analiz edilmiştir. İstatistiksel çözümlemeler için SPSS paket programından yararlanılmıştır. Anılan paket programdan yararlanarak sınıf öğretmeni adaylarının temel müzik bilgilerinin düzeyi belirlenmiştir. Bunun için frekans (f) ve yüzde (%) hesapları yapılmıştır.

3.Bulgular ve yorum

Bu bölümde ulaşılan araştırma bulguları tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

3.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde birinci alt probleme yönelik bulgular tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

Tablo 3.1. Ölçü belirteci kapsamında sesli süre bilgisi (Nota sürelerini tanıma)

	f	%
Yok	40	18,3
Eksik	103	47
Tam	76	34,7
Toplam	219	100

Tablo 3.1’de öğrencilerin yarıya yakın bir kısmında ölçü belirteci kapsamında sesli süre bilgilerinin (nota sürelerini tanıma) eksik olduğu, bir kısmında ise hiç olmadığı görülmektedir. Tespit edilen bu eksiklik doğrultusunda öğrencilerin, müziksel okuma, müziksel yazma, tartımlama ve deşifre konularında güçlük çekebileceği yorumu yapılabilir.

3.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde ikinci alt probleme yönelik bulgular tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

Tablo 3.2. Ölçü belirteci kapsamında sessiz süre bilgisi (Sus sürelerini tanıma)

	f	%
Yok	68	31,1
Eksik	84	38,4
Tam	67	30,6
Toplam	219	100

Tablo 3.2’de öğrencilerin bir kısmında ölçü belirteci kapsamında sessiz süre bilgilerinin (sus sürelerini tanıma) eksik olduğu ve yine bu bilgiye sahip olmayan öğrencilerin sayısının çoğunlukta olduğu görülmektedir. Tespit edilen bu eksiklik doğrultusunda öğrencilerin, müziksel okuma, müziksel yazma, tartımlama ve deşifre konularında güçlük çekebileceği yorumu yapılabilir.

3.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde üçüncü alt probleme yönelik bulgular tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

Tablo 3.3. Ölçü belirteci bilgisi (ölçü belirtecini tespit edebilme)

	f	%
Yok	59	26,9
Eksik	54	24,7
Tam	106	48,4
Toplam	219	100

Tablo 3.3’te öğrencilerin yaklaşık yarısında ölçü belirteci bilgilerinin tam olduğu görülmektedir. Ancak, ölçü belirteci bilgileri tam olan öğrencilerin sayısının, bu bilgisi eksik veya bu bilgiye sahip olmayan öğrencilerin sayılarını toplamına oranla daha az olması dikkat çekicidir.

Öğrencilerin, ölçü içindeki süre değerlerini hesaplayarak ölçü belirtecini bulmadaki eksiklikleri doğrultusunda müziksel okuma, müziksel yazma konularında ve sayılamada yaşanabilecek sorunlar nedeniyle de deşifrede güçlük çekileceği yorumu yapılabilir.

Tablo 3.1, 3.2 ve 3.3'te tespit edilen eksikliklerin öğrencilerin nota yazım bilgisi konusundaki eksiklerinden kaynaklandığı, başka bir deyişle nota yazım bilgisindeki eksikliğin bu sonuçları doğurmuş olabileceği düşünülmektedir.

3.4.Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde dördüncü alt probleme yönelik bulgular tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

Tablo 3.4. Aralık bilgisi

	f	%
Yok	3	1,4
Zayıf	25	11,4
Yarım	60	27,4
Eksik	63	28,8
Tam	68	31,1
Toplam	219	100

Tablo 3.4.'de öğrencilerin bir kısmında aralık bilgilerinin tam olduğu görülmektedir. Ancak, aralık bilgileri tam olan öğrencilerin sayısının bu bilgisi eksik, yarım veya bu bilgiye sahip olmayan öğrencilerin toplamına oranla çok daha az olması dikkat çekicidir. Öğrencilerin aralıkları tespit edememesi doğrultusunda müziksel okumada entonasyon bozukluğuna yol açacağı, müziksel yazmada geniş aralıkların tespit edilip yazılamamasına neden olacağı yorumu yapılabilir.

3.5.Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde beşinci alt probleme yönelik bulgular tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

Tablo 3.5. Sesler arası farklılık bilgisi

	f	%
Yok	197	90
Eksik	22	10
Tam	0	0
Toplam	219	100

Tablo 3.5.'de öğrencilerin tamamına yakınında sesler arası farklılık bilgilerinin olmadığı görülmektedir. Öğrencilerin aralıkların çeşitlerini belirleyememesinin (kromatik, diatonik, enarmonik farklılık) tampere sistemde sesler arası ilişkinin kurulamayacağına, dolayısıyla kuramsal açıdan ortaya çıkan yetersizliğin sonucu olarak müziksel işitme okuma ve yazmada büyük zorluklarla karşılaşılmasına neden olacağı düşünülmektedir.

3.6.Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde altıncı alt probleme yönelik bulgular tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

Tablo 3.6. Batı Müziği Ses değiştirici işaretleri ve kullanımı bilgisi

	f	%
Yok	80	36,5
Zayıf	26	11,9
Yarım	93	42,5
Eksik	7	3,2
Tam	13	5,9
Toplam	219	100

Tablo 3.6.'da öğrencilerin tamamına yakın bir kısmında ses değiştirici işaretler ve kullanımı bilgileri hususunda ciddi eksiklikler olduğu görülmektedir. Öğrencilerin ses değiştirici işaretler ve kullanımı bilgisi konusundaki bu büyük eksiklik, sesler arası ilişkinin kurulamayacağını, dolayısıyla kuramsal açıdan ortaya çıkan yetersizliğin sonucu olarak müziksel işitme okuma yazma ve çalgı deşifresinde büyük zorluklarla karşılaşılmasına neden olacağını düşündürmektedir.

3.7.Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde yedinci alt probleme yönelik bulgular tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

Tablo 3.7. Türk Müziği ses değiştirici işaretleri bilgisi

	f	%
Yok	83	37,9
Eksik	20	9,1
Tam	116	53
Toplam	219	100

Tablo 3.7.'de öğrencilerin yaklaşık yarısında Türk müziği ses değiştirici işaretleri bilgilerinin tam olduğu görülmektedir. Ancak, Türk müziği ses değiştirici işaretleri bilgileri eksik olan veya bu bilgiye sahip olmayan öğrencilerin sayısının fazla olması dikkat çekicidir. Öğrencilerin Türk müziği ses değiştirici işaretleri bilgisinde görülen eksiklik Türk müzik kuramının en temel boyutlarından nota yazısı kapsamında önemli eksikliklerin bulunduğunu göstermektedir.

3.8.Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde sekizinci alt probleme yönelik bulgular tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

Tablo 3.8. Verilen majör diziye tespit edebilme bilgisi

	f	%
Yok	8	3,7
Eksik	3	1,4
Tam	208	95
Toplam	219	100

Tablo 3.8.'de öğrencilerin tamamına yakınında verilen majör diziye tespit edebilme bilgilerinin tam olduğu görülmektedir. Öğrencilerin verilen bir majör diziye tespit edebilmedeki başarı düzeyinin oldukça yüksek olması majör ton bilgisinin büyük ölçüde kazanıldığı şeklinde yorumlanabilir.

3.9.Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde dokuzuncu alt probleme yönelik bulgular tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

Tablo 3.9. Verilen majör tonun araklarını yazabilme bilgisi

	f	%
Yok	113	51,6
Eksik	9	4,1
Tam	97	44,3
Toplam	219	100

Tablo 3.9.'da öğrencilerin yarıdan fazlasında, verilen majör tonun araklarını yazabilme bilgilerinin olmadığı görülmektedir. Öğrencilerin verilen bir majör tonun perde araklarını belirtmedeki başarı düzeyinde görülen eksiklik sesler arası ilişkilerin kuramsal olarak kurulamadığına işaret etmektedir. Buradan hareketle kuramsal ve uygulama (müziksel işitme, okuma ve yazma) boyutunda sorunlarla karşılaşılabilceği yorumu yapılabilir.

3.10.Onuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde onuncu alt probleme yönelik bulgular tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

Tablo 3.10. Verilen minör diziye tespit edebilme bilgisi

	f	%
Yok	20	9,1
Eksik	125	57,1
Tam	74	33,8
Toplam	219	100

Tablo 3.10.'da öğrencilerin yarıdan fazlasında verilen minör diziye tespit edebilme bilgilerinin eksik olduğu görülmektedir. Öğrencilerin verilen bir minör diziye tespit edebilmedeki başarı düzeyinde görülen eksikliğin yüksek olması minör ton bilgisinin büyük ölçüde kazanılmadığı şeklinde yorumlanabilir.

3.11. Onbirinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde onbirinci alt probleme yönelik bulgular tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

Tablo 3.11. Verilen minör tonun araklarını yazabilme bilgisi

	f	%
Yok	115	52,5
Eksik	72	32,9
Tam	32	14,6
Toplam	219	100

Tablo 3.11.'de öğrencilerin yaklaşık yarısında verilen minör tonun araklarını yazabilme bilgilerinin olmadığı görülmektedir. Öğrencilerin verilen bir minör tonun perde araklarını belirtmedeki başarı düzeyinde görülen eksiklik (Tablo 3.9.'daki gibi) sesler arası ilişkilerin kuramsal olarak kurulamadığına işaret etmektedir. Buradan hareketle kuramsal ve uygulama (müziksel işitme, okuma ve yazma) boyutunda sorunlarla karşılaşılabilceği yorumu yapılabilir.

3.12. Onikinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde onikinci alt probleme yönelik bulgular tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

Tablo 3.12. Verilen eserin tonunu bulabilme bilgisi

	f	%
Yok	8	3,7
Eksik	41	18,7
Tam	170	77,6
Toplam	219	100

Tablo 3.12.'de öğrencilerin çoğunluğunda verilen eserin tonunu bulabilme bilgilerinin tam olduğu görülmektedir. Öğrencilerin küçük bir kısmında görülen eksikliğin kuram ve uygulama boyutunda teknik sorunlara (değiştiricilerin icrasındaki hatalar, tonal yapıya bağlı olarak müziksel ifadede eksiklikler vs.) yol açacağı yorumu yapılabilir.

3.13. Onüçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde onüçüncü alt probleme yönelik bulgular tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

Tablo 3.13. Verilen makam dizisini tespit edebilme bilgisi

	f	%
Yok	70	32
Eksik	79	36,1
Tam	70	32
Toplam	219	100

Tablo 3.13.'te öğrencilerin bir kısmında verilen makam dizisini tespit edebilme bilgilerinin olmadığı, bir kısmında da eksik olduğu görülmektedir. Öğrencilerin verilen bir makam dizisini tespit

edebilmedeki başarı düzeyinde görülen eksikliğin yüksek olması bu bilginin büyük ölçüde kazanılmadığı şeklinde yorumlanabilir.

3.14.Ondördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde ondördüncü alt probleme yönelik bulgular tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

Tablo 3.14. Verilen makam dizisinin araklarını yazabilme bilgisi

	f	%
Yok	190	86,8
Yanlış	29	13,2
Tam	0	0
Toplam	219	100

Tablo 3.14.'te öğrencilerin büyük çoğunluğunda verilen makam dizisinin araklarını yazabilme bilgilerinin olmadığı görülmektedir. Öğrencilerin verilen bir makam dizisinin araklarını tespit edebilmedeki başarı düzeyinde görülen eksikliğin çok yüksek olması Türk müzik kuramında bir makam dizisindeki sesler arası ilişkilerin belirlenemediği şeklinde yorumlanabilir.

3.15.Onbeşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde onbeşinci alt probleme yönelik bulgular tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

Tablo 3.15. Verilen eserin makamını bulabilme bilgisi

	f	%
Yok	86	39,3
Yanlış	41	18,7
Tam	92	42
Toplam	219	100

Tablo 3.15.'te öğrencilerin yarıya yakın bir kısmında verilen eserin makamını bulabilme bilgilerinin tam olduğu görülmektedir. Ancak, bu bilgileri yanlış olan veya bu bilgiye sahip olmayan öğrencilerin sayısının çok fazla olması dikkat çekicidir. Dolayısıyla öğrencilerin verilen bir makamsal eserin makamını bulabilmedeki başarı düzeyinin düşük olduğu söylenebilir. Buradan hareketle makam dizilerinin tanınmayışı, makam kavramının yeterince anlaşılmaması, Türk müzik kuramında donanım konusunun tanınmayışı gibi temel kuramsal bilgilerin eksik olduğu yorumu yapılabilir.

3.16. Onaltıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde onaltıncı alt probleme yönelik bulgular tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

Tablo 3.16. Hız terimlerini tanıma bilgisi

	f	%
Yok	19	8,7
Zayıf	88	40,2
Yarım	37	16,9
Eksik	38	17,4
Tam	37	16,9
Toplam	219	100

Tablo 3.16.'da öğrencilerin küçük bir kısmında hız terimlerini tanıma bilgilerinin tam olduğu görülmektedir. Bu bilgileri yarım ve eksik olan veya bu bilgiye sahip olmayan öğrencilerin sayısının da çok fazla olması dikkat çekicidir. Öğrencilerin hız terimlerini tanıma bilgisindeki bu eksikliğin eser icralarında bu terimleri dikkate almayarak çaldıklarının bir göstergesi olarak yorumlanabilir. Ayrıca bu terimlerin tanınmaması eser icralarında eserin özüne uygun tempodan uzak çalınmasına neden olacağı da söylenebilir.

3.17. Onyedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde onyedinci alt probleme yönelik bulgular tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

Tablo 3.17. Nüans ve anlatım terimlerini tanıma bilgisi

	f	%
Yok	13	5,9
Zayıf	36	16,4
Yarım	79	36,1
Eksik	54	24,7
Tam	37	16,9
Toplam	219	100

Tablo 3.17.'de öğrencilerin küçük bir kısmında nüans ve anlatım terimlerini tanıma bilgilerinin tam olduğu görülmektedir. Bu bilgileri zayıf ve eksik olan veya bu bilgiye sahip olmayan öğrencilerin sayısının da çok fazla olması dikkat çekicidir. Öğrencilerin nüans ve anlatım terimlerini tanıma bilgisindeki bu eksikliğin eserin yorumlama boyutunda bu terimleri dikkate almayarak çaldıklarının bir göstergesi olarak yorumlanabilir. Ayrıca bu terimlerin tanınmaması eser icralarının müziksel ifadeden ve eserin özüne uygun bir yorumdan uzak çalınmasına neden olacağı da söylenebilir.

4. Sonuç ve Öneriler

4.1.Sonuçlar

Araştırma bulguları doğrultusunda öğrencilerin;

- Yarıya yakın bir kısmında ölçü belirteci kapsamında sesli süre bilgilerinin (nota sürelerini tanıma) eksik olduğu, bir kısmında ise hiç olmadığı,
- Bir kısmında ölçü belirteci kapsamında sessiz süre bilgilerinin (sus sürelerini tanıma) eksik olduğu ve yine bu bilgiye sahip olmayan öğrencilerin sayısının çoğunlukta olduğu,
- Yaklaşık yarısında ölçü belirteci bilgilerinin tam olduğu,
- Bir kısmında aralık bilgilerinin tam olduğu,
- Tamamına yakınında sesler arası farklılık bilgilerinin olmadığı,
- Tamamına yakın bir kısmında ses değiştirici işaretler ve kullanımı bilgileri hususunda ciddi eksiklikler olduğu,
- Yaklaşık yarısında Türk müziği ses değiştirici işaretleri bilgilerinin tam olduğu,
- Tamamına yakınında verilen majör diziyi tespit edebilme bilgilerinin tam olduğu,
- Yarıdan fazlasında, verilen majör tonun araklarını yazabilme bilgilerinin olmadığı,
- Yarıdan fazlasında verilen minör diziyi tespit edebilme bilgilerinin eksik olduğu,
- Yaklaşık yarısında verilen minör tonun araklarını yazabilme bilgilerinin olmadığı,
- Çoğunluğunda verilen eserin tonunu bulabilme bilgilerinin tam olduğu,
- Bir kısmında verilen makam dizisini tespit edebilme bilgilerinin olmadığı,
- Büyük çoğunluğunda verilen makam dizisinin araklarını yazabilme bilgilerinin olmadığı,
- Yarıya yakın bir kısmında verilen eserin makamını bulabilme bilgilerinin tam olduğu,
- Küçük bir kısmında hız terimlerini tanıma bilgilerinin tam olduğu,
- Küçük bir kısmında nüans ve anlatım terimlerini tanıma bilgilerinin tam olduğu,

sonuçlarına ulaşılmıştır. Bunun yanında GSSL’nde öğrenim gören müzik bölümü son sınıf öğrencilerinin, temel müzik bilgilerinde büyük eksiklikler bulunduğu ve öğrencilerin GSSL “Müziğe Giriş” dersi öğretim programı ile ulaşılması beklenen alana özgü pek çok beceriyi tam olarak kazanamadıkları tespit edilmiştir.

4.2.Öneriler

Araştırma sonuçları doğrultusunda;

- GSSL’nde öğrenim gören öğrencilerinin öncelikli olarak nota bilgisi eksikliklerinin giderilmesi,

- GSSL’nde öğrencilere kuramsal bilgilerin ezberletilmesinin yerine, kuramsal bilgilerin birer kavram olarak ele alınıp neden sonuç ilişkisi içinde uygulamaya dönük öğretilmesi,
- GSSL’nde kuramsal konuların öğretiminden sonra bilgilerin kalıcılığını sağlamak amacıyla ödevlendirmeye özenle dikkat edilmesi,
- GSSL’nde öğrencilere kavramsal terimler verilirken bu terimlerin icraya olan etkileri ile ilişkilendirilerek verilmesi,
- GSSL’nde kuramsal ve uygulamalı derslerin birbirleriyle ilişkili bir biçimde planlanarak sürdürülmesi,

önerilmektedir.

Kaynakça

- Bulut, D. (2006). Anadolu güzel sanatlar liseleri piyano dersi öğretim programında yer alan hedef davranışların kazanılma durumları, *Pamukkale Üniversitesi Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu*, Denizli.
- Çelebioğlu, E. (2008). *Müzik kuramı*, İstanbul: Bizimkitaplar Yayınevi.
- Elhankızı, A. (2008). *Müziğin temel kuramları*, Ankara: Eğitim Akademi Yayınları.
- Feridunoğlu, L. (2004). *Müziğe giden yol*, İstanbul: İnkılap Yayınları.
- Tufan, E., Bulut, F. ve Kılıç, I. (2007). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumları kazanmış AGSL mezunu öğrencilerin müzik kuramları bilgilerinin ölçülüp değerlendirilmesi, *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt: 27, Sayı: 2007, Numara: 1, Ankara, 215 -225.
- Uçan, A. (2005), *Müzik eğitimi* (3. Basım), Ankara: Evrensel Müzikevi.
- http://ogm.meb.gov.tr/belgeler/muzik_giris.pdf, Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müziğe Giriş Dersi Öğretim Programı (9. Sınıf), Erişim tarihi: 02. 12. 2012.

Extended English Abstract

Since education of musical knowledge has a content beginning from teaching basic information about music to most complicated musical theories, and such knowledge creates the teaching of other educational branches of music, it is very important to individuals in musical education to completely learn basic musical knowledge and use them in all necessary branch lessons.

In this regard, it is inevitable truth that the individuals who are wanting in basic musical knowledge or do not completely know basic musical knowledge are going to meet serious problems in defining, understanding, explaining, explicating, transposing musical concept.

In our country teaching basic musical knowledge for the individuals in professional musical education in secondary school level is started with the lesson “Introduction to Music” in 9th Class of Fine Arts and Sport High Schools (FAHS).

The students who graduate from FAHS and freshly begin their undergraduate study are supposed to apply their basic musical knowledge in other professional musical lessons. Furthermore, the observations in many branch lessons of undergraduate study show that aforesaid students don't have sufficient knowledge of basic musical.

At the end of 4 years in professional secondary education, elimination of deficiencies in students is important for students to get healthy, quality and lasting musical education in their undergraduate study. In this way, aforesaid deficiencies should be determined, so firstly basic musical knowledge of students in final class of FAHS should be measured and assessed.

For this reason, it is aimed at measuring and assessing basic musical knowledge of final-class students from the lesson "Introduction to Music" in FAHS Schools, determining acquisition level of expected branch with education program of Introduction to Music in FAHS and also bringing forward a proposal for current situation.

The research shall give some information that is significant to determine how much final-class students in FAHS know basic musical knowledge and how a suitable education plan can be created for knowledge levels in students during undergraduate study and how much they gain basic musical knowledge with Introduction to Music in FAHS, therefore this research has importance.

Research is descriptive. In the research, a literature search has been carried out to create theoretical basis of subject and determine the problem status, so that resources that differentially analyze the subject have been obtained. In addition, data for measuring and assessment of basic musical knowledge in final-class students from lesson "Introduction to Music" in FAHS has been gained through the application of researcher-developed measurement tool (Basic Musical Knowledge Test) to sample group.

This test has been developed by researcher with the musical-based skills in education program of "Introduction to Music" in 9th Class of FAHS such as musical thinking, musical hearing and acquisition of musical theories.

To determine content validity of test, the opinions of 4 assistant professors, 2 assistant professors and 3 teachers of "Introduction to Music" lesson in FAHS School have been received.

The data obtained for the purpose of research have been subjected to statistical process and analyzed. For statistical analyze, SPSS pocket program has been used. Through aforesaid pocket program, the knowledge level of basic musical in candidates of class teachers has been determined. In this way, frequency (f) and percentage (%) calculations have been carried out.

According to findings in research, it has been concluded that final year students in musical education department of FAHS have insufficient basic musical knowledge, the students are not able to completely gain many expected skills with education program of lesson "Introduction to Music" in FASH.